Sr.no	Question	Answer
1	Can citizens form Disaster Management	Yes Citizens can form disaster management groups.1) Civil Defense Force 2) Home Guard 3) Service Future Organization
2	What are the relevant departments of disaster management?	All the working departments of the government like fire brigade, police force, home guard, Civil Defense Force, Medical Health Department, Public Health Department, Construction Department,Water Supply Department, Electricity Department, Transport Department, Transport Department, Production Control Board,Tree Authority, Kosh Guard, N.D.R.F. , Railway Department, S.D.R.F., Merry Time Board, Fisherys,Department etc. are related departments of disaster management
3	Is there any Law related to disaster management?	Yes The Disaster Management Act-2005
4	Where is the VVCMC Disaster Management Cell is located?	The main disaster management center in the municipal area is located at Diwanman, Vasai (West). Also there is a disaster management room in every ward committee office.
5	What types of information and systems are available in the Disaster Management	Disaster Management Standard Operating Procedure (S.O.P.) available in Disaster Management Room is Telephone is also available for communication. All useful during calamities Contact numbers of government agencies, offices, officers are available."
6	What is the structure of Disaster management organization?	In the structure of disaster management under the Disaster Management Act 1) Main Disaster Management Officer 2) Deputy Chief Disaster Management Officer 3) Radio Operator 4) Tank Writer and Clerks 5) Officers such as constables are employees
7	What are the stages of disaster management & how it is done?	Disaster management is done in the following ways :- Accidents in the Disaster Management Department As soon as the information is received, depending on the nature of the accident and the factors involved By contacting the service of the corresponding department, the said service is immediately at the scene of the accident To carry out the work of conveyance for relief work as well as to reach every incident site as necessary Taking measures and relief work with the help of various government agencies as well as charitable organizations Karne is the working method of Disaster Management Department. There are three phases of disaster management. 1) Measures to be taken before disaster :- Disaster as soon as possible danger is foreseen Various dissemination regarding taking precautionary and safety measures by management department Public awareness through media. 2) Measures to be taken during disaster :- Disaster Management Department regarding accidents As soon as the information is received, depending on the nature of the accident and the factors involved By contacting the service of the corresponding department, the said service is immediately at the scene of the accident To carry out the work of conveyance for relief work as well as to reach every incident site as necessary Taking measures and assistance with the help of various government agencies as well as charitable organizations
8	Is Municipal Corporation Disaster Management Plan ready?	yes Disaster Management Plan of Municipal Corporation is ready.

9	Who can avail disaster management training Program	Disaster management training can be taken by every citizen.
10	Emergency contact contact to get help in the	Contact the Disaster Management Control Room for help in case of disaster.
11	Probable calamities that can affect your area ?	Following types of calamities are possible in our area 1) Fire 2) Tree fall, 3) Cyclone 4) Heavy rain 5) Flood 6) Earthquake 7) Drowning 8) Train accident 9)Ship Accidents 10) Road Accidents 11) Air Traffic Accidents 12) Riots 13) Wild Animals Civil,14) Snakes entering the house 15) Birds getting caught in moths 16) Animals falling into wells,17) Immersion Provision 18) Helipad Provision for VIPs 19) Travel Provision,20) Spilling oil on road 21) Leaking gas cylinder in Gharghuti 22) Explosion of gas cylinder,23) Breakage of electric wires 24) Transformer explosion 25) Railway accidents 26) Road traffic accidents Accident 27) Accident of falling from a bridge 28) Explosive discovery 29) Chemical Accident 30) Toxic air leakage 31) Terrorist activities 32) Latch lock 33) Roof collapse,34) Slab Collapse 35) Crane Collapse 36) People Trapped in Elevator 37) Man in Drain Falling 38) Man Trapped on Electric Pole 39) Man Trapped in Railway Pentagraph40) Human entanglement in keeping the sky of play other
12	How can citizens contribute in rescue operations at the time of disaster?	No. Disaster management control room for citizens to help in case of disaster Contact
13	Where can assistance in financial form be deposited in disaster situations?	Financial assistance for calamity Hon. Director, Directorate of Maharashtra Fire Services, Mumbai It can be deposited in the office.
14	What is a disaster? Or what would be called a	A strange situation caused by a natural or man-made accident It is called a disaster.
1	आपत्ती प्रसंगी मदत कार्यात कशाप्रकारे सहभाग घेता येतो?	आपत्ती प्रसंगी मदत कार्यात पुढील प्रकारे सहभाग घेता येतो. 1) अग्निशमन दलास दुरध्वनी संपर्कान्वये दुर्घटनेबाबत अचुक माहिती देणे.2) दुर्घटनेस्थळा बाबत अचुक माहिती देणे. 3) स्वत:चे नाव व स्वत:चा भ्रमणध्वनी क्रमांक देणे. 4) फोन ठेवल्यानंतर अग्निशमन वाहन घटनास्थळी येईपर्यंत त्यांची वाट पाहणे . 5) अग्निशमन वाहन कर्मचाऱ्यांसह घटनास्थळी दाखल होताच त्यांना समक्ष भेटून आपण फोन केल्याचे सांगुन दुर्घटनेबाबत अवगत करणे व आवश्यकतेनुसार सहकार्य करणे.
2	आपत्ती प्रसंगाकरीता आर्थिक मदत कुठे जमा करता येते	आपत्ती प्रसंगाकरीता आर्थिक मदत मा. संचालक, महाराष्ट्र अग्निशमन सेवा संचालनालय, मुंबई याचे कार्यालयात जमा करता येते.
3	आपत्तीप्रसंगी मदतीसाठी कोणाशी संपर्क साधावा?	आपत्ती प्रसंगी मदती साठी आपत्ती व्यवस्थापन नियंत्रण कक्ष येथे संपर्क साधावा.
4	आपत्ती प्रसंगी मदतीसाठी नागरिकांना सैन्य दलांकडे थेट संपर्क साधता येतो का?	नाही. आपत्ती प्रसंगी मदती साठी नागरीकांनी आपत्ती व्यवस्थापन नियंत्रण कक्ष येथे संपर्क साधावा.

5	आपत्ती म्हणजे काय? किंवा आपत्ती कशास संबोधता येईल?	नैसर्गिक अथवा मानव निर्मित अघटीत दुर्घटनामुळे निर्माण होणाऱ्या विचीत्र परिस्थीतीला आपत्ती असे म्हणतात.
6	महानरपालिकेचा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा तयार आहे का?	होय. महानगरपालिकेचा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा तयार आहे.
7	आपत्ती व्यवस्थापन विभागाची उद्दिष्टे व कार्य पद्धती कोणती?	आपत्ती काळात दुर्घटना ग्रस्तांना तात्काळ मदत कार्य सेवा देवुण त्यांच्या जिवीतांचे व मालमत्तेचे रक्षण करणे हे आपत्ती व्यवस्थापन विभागाचे उद्दीष्टे आहे.आपत्ती व्यवस्थापन विभागात दुर्घटने बाबतची माहिती प्राप्त होताच दुर्घटनेच्या स्वरूपानुसार तसेच त्यात समाविष्ट झालेल्या घटकांच्या अनुषंगाने पुरक असलेल्या विभागांच्या सेवेशी संपर्क साधुन सदर सेवा तत्काळ दुर्घटनास्थळी मदत कार्याकरीता पोहचविण्याचे कार्य करणे तसेच प्रत्येक्ष घटनास्थळी पोहचुन आवश्यकत्या उपाययोजना करणे व विविध शासकिय यंत्राणा तसेच सेवाभावी संस्थाच्या मदतीने मदत कार्य करने ही आपत्ती व्यवस्थापन विभागाची कार्यपध्दती आहे.
8	महानगरपालिका परिसरात आपत्ती व्यवस्थापन कक्ष कुठे आहे?	महानगरपालिका परिसरात मुख्य आपत्ती व्यवस्थापन केंद्र दिवानमाण,वसई (पश्चिम) येथ आहे तसेच प्रत्येक प्रभाग समिती कार्यालयात आपत्ती व्यवस्थापन कक्ष आहे.
9	आपत्ती व्यवस्थापन कक्षामध्ये कोणत्या प्रकाराची माहिती व यंत्रणा उपलब्ध असते?	आपत्ती व्यवस्थापन कक्षामध्ये आपत्ती व्यवस्थापन प्रमाणीत कार्यपध्दती (S.O.P.) उपलब्ध असते. तसेच संपर्क करीता दुरध्वनी उपलब्ध असते. आपत्ती काळात उपयुक्त ठरणाऱ्या सर्व शासकिय यंत्राना , कार्यालय, अधिकारी वर्ग यांचे संपर्क क्रमांक उपलब्ध असतात.
10	आपत्ती व्यवस्थापन कायाद्यान्वये आपत्ती व्यवस्थापनाची संरचना कशी असते?	आपत्ती व्यवस्थापन कायद्यान्वये आपत्ती व्यवस्थापनाच्या संरचनेत 1) मुख्य आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी 2) उप मुख्य आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी 3) दुरध्वनी चालक 4) टंक लेखक तथा लिपीक 5) शिपाई इत्यादी अधिकारी कर्मचारी असतात.

11	आपत्तीचे व्यवस्थापन कशा प्रकारे केले जाते? आपत्ती व्यवस्थापनाचे टप्पे कोणते आहेत?	आपत्ती व्यवस्थापन पुढील प्रकारे केले जाते :- आपत्ती व्यवस्थापन विभागात दुर्घटने बाबतची माहिती प्राप्त होताच दुर्घटनेच्या स्वरूपानुसार तसेच त्यात समाविष्ट झालेल्या घटकांच्या अनुषंगाने पुरक असलेल्या विभागांच्या सेवेशी संपर्क साधुन सदर सेवा तत्काळ दुर्घटनास्थळी मदत कार्याकरीता पोहचविण्याचे कार्य करणे तसेच प्रत्येक्ष घटनास्थळी पोहचुन आवश्यकत्या उपाययोजना करणे व विविध शासकिय यंत्राणा तसेच सेवाभावी संस्थाच्या मदतीने मदत कार्य करने ही आपत्ती व्यवस्थापन विभागाची कार्यपध्दती आहे. आपत्ती व्यवस्थापनाचे टप्पे तीन आहेत. 1) आपत्ती पुर्वी करावयाची उपाययोजना :- संभाव्य धोक्याची पुर्वकल्पना प्राप्त होताच आपत्ती व्यवस्थापन विभाग हे सावधानतेच्या व सुरक्षीततेच्या उपाययोजना करणे बाबत विविध प्रसार माध्यमानद्वारे जनजागृती करतात. 2) आपत्ती काळात करावयाच्या उपाययोजना :- आपत्ती व्यवस्थापन विभागात दुर्घटने बाबतची माहिती प्राप्त होताच दुर्घटनेच्या स्वरूपानुसार तसेच त्यात समाविष्ट झालेल्या घटकांच्या अनुषंगाने पुरक असलेल्या विभागांच्या सेवेशी संपर्क साधुन सदर सेवा तत्काळ दुर्घटनास्थळी मदत कार्याकरीता पोहचविण्याचे कार्य करणे तसेच प्रत्येक्ष घटनास्थळी पोहचुन आवश्यकत्या उपाययोजना करणे व विविध शासकिय यंत्राणा तसेच सेवाभावी संस्थाच्या मदतीने मदत कार्य करने. 3) आपत्ती पच्छात करावयाची उपाययोजना :- महापुराची आपत्ती घडुन गेल्या नंतर सदर परिसरामध्ये विविध स्वरूपाच्या साथीच्या रोगांचा प्रसार होतो त्या पासुन नागरीकांचे रक्षण करण्याकरीता स्वच्छता मोहिम व जंतु नाशकांची फवारनी करणे व वैद्यकिय सेवा मोठ्या प्रमाणात उपलब्ध करून देणे
12	आपत्ती व्यवस्थापनाकरीता कायदा आहे का?	होय. आपत्ती व्यवस्थापन कायदा -2005 हा आहे
13	आपत्ती व्यवस्थापनाचे प्रशिक्षण कोणास घेता	आपत्ती व्यवस्थापनाचे प्रशिक्षण प्रत्येक नगारीकांस घेता येते
14	आपत्ती व्यवस्थापनाचे संबंधित विभाग कोणते आहेत?	शासकिय यंत्रानातील कार्यरत सर्व विभाग जसे अग्निशमन दल,पोलीस यंत्रणा, होम गार्ड नागरी संरक्षण दल, वैद्यकिय आरोग्य विभाग, सार्वजनीक आरोग्य विभाग, बांधकाम विभाग, पाणी पुरवठा विभाग, विद्युत विभाग, वाहतुक विभाग, परिवहन विभाग, प्रदुशन नियंत्रण मंडळ , वृक्ष प्राधिकरण, कोष्ट गार्ड, N.D.R.F. , रेल्वे विभाग, S.D.R.F., मेरी टाईम बोर्ड, फीशरीस विभाग इत्यादी आपत्ती व्यवस्थापनाचे संबधित विभाग आहेत.
15	नागरिक आपत्ती व्यवस्थापन गटाची स्थापना करु शकतात का? असल्यास कुठल्या पातळीवर करु शकतात?	होय. नागरीक आपत्ती व्यवस्थान गटाची स्थापना करू शकतात.1) नागरी संरक्षण दल 2) होम गार्ड 3) सेवा भावी संस्था

16	आपल्या परिसरात कोणकोणत्या आपत्ती संभवतात?	आपल्या परीसरात पुढील प्रकारच्या आपत्ती संभवतात 1) आग लागणे 2) झाड पडणे, 3)चंक्रिवादळ 4) अतिवृष्टी ,5) महापुर, 6) भुकंप 7) पाण्यात मनुष्य बुडणे 8) रेल्वे अपघात 9) जहाज अपघात 10) रस्ते अपघात 11) हवाई वाहतुक दुर्घटना 12) दंगल 13) वन्य प्राणी नागरी नस्तीत येणे, 14) घरात साप शिरणे 15) पक्षी पतंगीच्या मांज्यात अडकणे 16)प्राणी विहीरीत पडणे, 17) विसर्जन बंदोबस्त 18) अति महत्वाच्या व्यक्तिंसाठी हेलीपेड बंदोबस्त 19) यात्रा बंदोबस्त 20) रसत्यावर तेल सांडणे 21) घरघुती गॅस सिलेंडर गळती 22) गॅस सिलेंडरचा स्फोट 23) विजेच्या तारा तुटणे 24) ट्रान्सफॉर्मर स्फोट 25) रेल्वे अपघात 26) रस्ता वाहतुकीतील अपघात 27) पुलावरून पडल्याबातचा अपघात 28) स्फोटक पदार्थ सापडणे 29) रासायनिक अपघात 30) विषारी वायु गळती 31) आतंकवादी कारवाया 32) लॅच लॉक 33) छत कोसळणे 34) स्लेब कोसळणे 35) क्रेन कोसळणे 36) लिफ्ट मध्ये माणसे अडकणे 37) गटारात माणुस पडणे 38) विजेच्या खांब्यावर माणुस अडकणे 39) रेल्वे पेंटाग्राफमध्ये मनुष्य अडकणे 40)खेळण्याच्या आकाश पाळण्यात मनुष्य अडकणे इतर